

Nr 4

Allmänna beredningsutskottets utlåtande i anledning av väckt motion om viss ändring i bestämmelserna rörande kostnadsfria läkemedel.

I en inom första kammaren väckt, till allmänna beredningsutskottet hänvisad motion I: 207 av herr *Huss* och fru *Sjöström-Bengtsson* hemställas, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära, att i förteckningen över kostnadsfria läkemedel upptages även sjukdomen kronisk ledgångsreumatism (rheumatoid arthrit) samt att de vid denna sjukdom kostnadsfritt utlämnade läkemedlen måtte utgöras av cortison, cortone, acton och acton prolongatum.

I motionen framhålles, att i den förteckning över sjukdomar, för vilka läkemedel mot läkarrecept tillhandahålles kostnadsfritt å apotek och vilka återfinnes i kungörelse den 4 juni 1954, icke förekommer kronisk ledgångsreumatism (rheumatoid arthrit). Denna sjukdom är långvarig och allvarlig och de läkemedel, som numera användes, kostnadskrävande, varför även denna sjukdom bör upptagas i den ovannämnda förteckningen samt vissa läkemedel kostnadsfritt utlämnas.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionen från medicinalstyrelsen.

Medicinalstyrelsen anför, att den av motionärerna berörda behandlingen med preparaten cortison, cortone, acton och acton prolongatum ej bör utföras av envar läkare på grund av svårigheterna beträffande indikationsställningen för terapien i fråga, behandlingens uppenbara risker och den noggranna, kvalificerade kontroll, som på grund härav behöver företagas. Den ifrågavarande behandlingen bör i regel inledas på internmedicinsk eller reumatologisk sjukhusavdelning och därefter eventuellt fortsättas ambulatoriskt under kontroll av denna.

Medicinalstyrelsen avstyrker därför att sjukdomen kronisk ledgångsreumatism uppföres i förteckningen över sjukdomar, för vilka läkemedel mot läkarrecept tillhandahålles kostnadsfritt å apotek, samt att vid denna sjukdom kostnadsfritt utlämnas läkemedlen cortison, cortone, acton och acton prolongatum.

Beträffande behandling med ovannämnda läkemedel, fullföljd efter utskrivning från sjukhus, synes det styrelsen böra utredas, huruvida ekonomiskt bidrag kan erhållas från annat håll, i de fall behandlingen trots läkemedelsrabattering för den enskilde kan betecknas som betungande.

Utskottet. Ett spörsmål, likartat med det av motionärerna nu framförda, var år 1954 föremål för riksdagsbehandling. I den utredning som ligger till grund för gällande kungörelse angående kostnadsfria eller prisnedsatta läkemedel ansågs nämligen cortison icke böra upptagas bland de fria läkemedlen emot kronisk, deformerande ledgångsreumatism, enär ändamålsenligheten av dess långvariga användning i förevarande fall ännu icke vore definitivt klarlagd. Vid ärendets remissbehandling fick utredningsmannens uppfattning stöd av medicinalstyrelsen och andra medicinska auktoriteter. I den slutliga avfattningen av ovannämnda kungörelse kom ledgångsreumatismen över huvud taget icke med bland de sjukdomar, för vilka kostnadsfria läkemedel medgavs.

I sitt ovan refererade utlåtande över föreliggande motion har medicinalstyrelsen i fråga om de med motionen avsedda medicinerna intagit i huvudsak samma ståndpunkt som tidigare beträffande cortisonet.

Vad i olika sammanhang anförts beträffande här ifrågavarande medels användning vid behandling av ledgångsreumatism har synts utskottet giva vid handen att avsevärda risker är förbundna med en sådan behandling. Självfallet är dessa risker betydligt mindre vid behandling på sjukhus, där patienten står under ständig kontroll, än vid sådan behandling efter utskrivning, varom i motionen är fråga. Starka skäl talar, enligt utskottets mening, för att erfarenheterna av läkemedlens verkningar i olika avseenden ännu icke är så stora att preparaten utan farhågor skulle kunna inrangeras bland de kostnadsfria läkemedlen och därigenom bli mera lättåtkomliga än de nu är. Utvecklingen kan självfallet tänkas bli sådan, att en omprövning av frågan ur här anförda synpunkter aktualiseras, men utskottet anser sig f. n. icke kunna ta på sitt ansvar att förorda bifall till motionen. Det har dock stått klart för utredningen att de reumatiskt sjukas situation ofta är mycket svår, och utskottet finner det därför önskvärt att de beredes lättnader när det gäller kostnaderna för medikamenter, även om detta enligt utskottets mening f. n. icke bör ske på det sätt motionärerna föreslagit.

Ehuru utskottet sålunda behjärtar motionärernas önskemål att förbättra läget för dem som lider av ledgångsreumatism, finner sig utskottet likväl, under åberopande av vad ovan anförts, böra hemställa,

att motion I: 207 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 3 mars 1955

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

PATRIK SVENSSON

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Nilsson, Hjalmar, Jonsson, John Wiktor, Jansson, Erik, Persson, Johan*, Arrhén, Holmqvist, Persson, Karl*, Lundström, Strandler, Grönkvist och fru Nilsson;

från a n d r a kammaren: herrar Svensson i Alingsås, Gustafsson i Bogla, fru Sjöstrand, herrar Sehlstedt*, Bark, Hammar, Andersson i Ronneby, Hansson i Önnarp*, fru Andréén* och fru Ewerlöf*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.
